

Оцінка ефективності управління витратами підприємства
Оценка эффективности управления затратами предприятия
Estimation of efficiency of management of expenses of the enterprise

Науковий керівник – ст. викл. каф. «Підприємництва і торгівлі», канд. екон. наук.

Брагіна О. С., Брагина О. С., Brahina O. S.

Студентка – Павлусь М. Г., Павлусь М. Г., Pavlus M. G.

Анотація: Представлено методику оцінки ефективності управління витратами підприємства. Здійснено аналіз витрат обігу та аналіз витрат за економічними елементами. Визначено ефективність витрат підприємства.

Ключові слова: витрати, управління витратами, оцінка, підприємство, ефективність.

Annotation: The method of estimating the efficiency of enterprise cost management is presented. The analysis of circulation costs and the analysis of costs by economic elements are carried out. The cost efficiency of the enterprise is determined.

Keywords: costs, cost management, evaluation, enterprise, efficiency.

Анотация: Представлена методика оценки эффективности управления затратами предприятия. Осуществлен анализ издержек обращения и анализ затрат по экономическим элементам. Определена эффективность расходов предприятия.

Ключевые слова: затраты, управление затратами, оценка, предприятие, эффективность.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що успішність і конкурентоспроможність діяльності підприємств багато в чому залежить від ефективно налагодженої системи управління.

Метою дослідження є здійснення оцінки ефективності управління витратами підприємства.

Однією з найбільш важливих проблем управління підприємствами є оцінка ефективності управління витратами, яка представляє собою процес оцінки ефективності управління витратами на всіх стадіях господарської діяльності з метою забезпечення їх оптимального рівня, структури і динаміки, а також на основі динамічної інформаційної системи аналізу і діагностики об'єктів витрат, забезпечення оперативного і превентивного виявлення можливостей для їх оптимізації і зниження та прийняття ефективних управлінських рішень, і як наслідок – підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Здійснення оцінки ефективності управління витратами підприємства є важливою складовою в загальній системі управління. В цілях проведення оцінки ефективності управління витратами здійснимо аналіз витрат обігу в розрізі елементів операційних витрат підприємства (табл. 1).

Таблиця 1 - Аналіз витрат обігу ТОВ «ТАВРІЯ-В»

Види витрат	Минулий рік		Звітний рік		Структура витрат, %		Темп зміни, %
	сума, тис. грн	рівень %	сума, тис. грн	рівень %	Минулий рік	Звітний рік	
1. Адміністративні витрати	52991,00	3,39	61705,00	4,38	14,31	14,86	116,44
2. Витрати на збут	220530,00	14,09	258928,00	18,39	59,57	62,34	117,41
3. Інші операційні витрати	96663,00	6,18	94698,00	6,72	26,11	22,80	97,97
4. Відсотки за кредит	-	-	-	-	-	-	-
5. Транспортно-заготівельні витрати	-	-	-	-	-	-	-
Разом операційні витрати:	370184,00	23,65	415331,00	29,49	100,00	100,00	112,20
Чистий торговий дохід від реалізації товарів	1565353,0	-	1408209,0	-	-	-	89,96

Відповідно до здійсненого аналізу витрат обігу можна зробити висновок про збільшення суми витрат в звітному році на 12,20%, що відбулося внаслідок збільшення суми адміністративних витрат на 16,44% та витрат на збут на 17,41%. Інші операційні витрати в звітному році навпаки зменшилися на 2,03%.

Тези доповідей 55-ої наукової конференції молодих дослідників ОНПУ-
магістрантів «Сучасні інформаційні технології та телекомунікаційні мережі»
“Матеріалознавство”//Одеса:ОНПУ, 2020. - вип. 55

Аналізуючи структуру витрат зазначимо, що адміністративні витрати зросли на 0,76%, а витрати на збут на 2,77%. Інші операційні витрати зменшилися на 3,31%.

Подальший аналіз витрат представлений в табл. 2 де витрати аналізуються по економічних групах. Цей вид оцінки витрат так само відноситься до групи обов'язкових витрат.

Таблиця 2 - Аналіз витрат за економічними елементами ТОВ «ТАВРІЯ-В»

Види витрат	Минулий рік			Звітний рік			Зміни суми, (+, -)	Темп зміни суми, %
	сума витрат, тис. грн.	рівень витрат, %	пит. вага, %	сума, тис. грн.	рівень витрат, %	пит. вага, %		
1. Матеріальні витрати	70735,00	4,52	19,36	61344,00	4,36	15,31	-9391,00	86,72
2. Витрати на оплату праці	27649,00	1,77	7,57	37440,00	2,66	9,35	9791,00	135,41
3. Відрахування на соціальні цілі	4086,00	0,26	1,12	6429,00	0,46	1,61	2343,00	157,34
4. Амортизація основних засобів	113952,00	7,28	31,19	128585,00	9,13	32,10	14633,00	112,84
5. Інші	148950,00	9,52	40,77	166758,00	11,84	41,63	17808,00	111,96
Разом витрати:	365372,00	23,34	100	400556,00	28,44	100	35184,00	109,63
Чистий торговий дохід від реалізації товарів	1565353,00			1408209,00			-157144,0	89,96

Як видно з угруповання витрат за економічними елементами основна частина спрямована на амортизацію основних засобів та інші витрати, найменша частина на відрахування на соціальні цілі. Аналізуючи зміни витрат зазначимо, що матеріальні витрати зменшилися на 13,28%, натомість всі інші види витрат збільшилися у звітному році. Так витрати на оплату праці зросли на 35,41%, відрахування на соціальні цілі на 57,34%,

амортизація основних засобів на 12,84%, інші на 11,96%, що спричинило загальне збільшення витрат на 9,63%.

Аналіз ефективності витрат ТОВ «ТАВРІЯ-В» представлений в таблиці 3.

Таблиця 3 - Аналіз ефективності витрат ТОВ «ТАВРІЯ-В»

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Зміни суми, (+, -)	Темп зміни суми, %
1. Рівень витратомісткості основної діяльності	103,06	110,19	7,12	106,91
2. Рівень витратомісткості збуту продукції	14,09	18,39	4,30	130,51
3. Розмір зміни рівня витратомісткості	7,19		-	-
4. Темп зміни рівня витрат	38,71		-	-
5. Рентабельність поточних витрат	4,16	2,30	-1,56	62,44

Здійснивши аналіз ефективності витрат ТОВ «ТАВРІЯ-В» зазначимо, що рівень витратомісткості основної діяльності у звітному році збільшився на 6,91% і склад 110,19%, що свідчить про те, що на 1 грн. товарообороту підприємства стала припадати більша сума витрат. Рівень витратомісткості збуту продукції збільшився на 30,42%. Зазначимо, що рентабельність поточних витрат зменшилися на 37,56%, що свідчить про скорочення суми прибутку, що припадає на 1 грн. витрат підприємства.

Таким чином, оцінка ефективності управління витратами посідає вагомe місце в загальній системі управління підприємством і виступає основою для розробки стратегії і подальшого планування діяльності.

Студентка – Павлусь Марина Геннадіївна

Науковий керівник - Брагіна Ольга Сергіївна